

REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO GOSPODARSTVA I
ODRŽIVOG RAZVOJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU PRIRODE
SEKTOR ZA ZAŠTIĆENA PODRUČJA
I OCJENU PRIHVATLJIVOSTI

KLASA: UP/I 352-03/23-05/133

URBROJ: 517-10-2-3-23-2

Zagreb, 19. listopada 2023.

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, Uprava za zaštitu prirode (OIB 19370100881), temeljem članka 48. stavak 6. i 7. Zakona o zaštiti prirode (Narodne novine, br. 80/13, 15/18, 14/19, 127/19), vezano uz članak 46. stavak 1. Zakona o zaštiti prirode, povodom zahtjeva Ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine, Uprave za prostorno uređenje i dozvole državnog značaja (OIB 95093210687), Ulica Republike Austrije 14, 10000 Zagreb, za provedbu prethodne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu za Prostorni plan isključivoga gospodarskog pojasa Republike Hrvatske, nakon provedenog postupka donosi

RJEŠENJE

- I. Da je za planirani Prostorni plan isključivoga gospodarskog pojasa Republike Hrvatske obavezna provedba glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu.
- II. Ovo Rješenje objavljuje se na internetskim stranicama Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja.

Obrazloženje

Ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine, Uprava za prostorno uređenje i dozvole državnog značaja, Ulica Republike Austrije 14, 10000 Zagreb (dalje u tekstu: MPUGID), podnijelo je aktom, KLASA: 350-01/23-01/142, URBROJ: 531-08-1-23-3 od 8. rujna 2023. godine, zahtjev za provedbu prethodne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu za Prostorni plan isključivoga gospodarskog pojasa Republike Hrvatske (dalje u tekstu: Prostorni plan IGP-a). U zahtjevu su sukladno članku 48. stavku 2. dostavljeni podaci o Prostornom planu IGP-a, nositelju izrade kao i o programskim polazištima i razlozima donošenja. Uz zahtjev je priložen i kartografski prikaz obuhvata Prostornog plana IGP-a.

Razmatranjem ranije navedenog zahtjeva MPUGID, kojim je zatražena provedba postupka prethodne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu, nakon uvida u dostavljene podatke, dostavljenu dokumentaciju i mišljenje Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja, Uprave za procjenu utjecaja na okoliš i održivo gospodarenje otpadom, KLASA: 351-03/23-01/1680, URBROJ: 517-05-1-1-23-2 od 5 listopada 2023. godine kojim je dano mišljenje da je za Prostorni plan IGP-a potrebno provesti postupak strateške procjene utjecaja na okoliš te uvida u Uredbu o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže (Narodne novine, broj 80/2019) utvrđeno je slijedeće.

Nositelj izrade Prostornog plana IGP-a je Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine, Ulica Republike Austrije 14, 10000 Zagreb.

Obuhvat Prostornog plana IGP-a odnosi se na ukupno područje isključivog gospodarskog pojasa Republike Hrvatske sukladno Odluci o proglašenju isključivog gospodarskog pojasa u Jadranskom moru (Narodne novine, broj: 10/2021) koju je donio Hrvatski sabor na sjednici održanoj 5. veljače 2021. godine.

Pravna osnova za izradu i donošenje Prostornog plana IGP-a sadržana je u članku 68. stavku 1. Zakona o prostornom uređenju (Narodne novine broj 153/2013, 65/2017, 114/2018, 39/2019, 98/2019 i 67/2023) u kojem je određena obveza donošenja navedenog plana.

Hrvatski Sabor donio je 7. lipnja 2023. godine Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o prostornom uređenju. Zakon je objavljen u Narodnim novinama broj 67/2023, a stupio je na snagu 29. lipnja 2023. godine. Navedenim Zakonom određena je obveza izrade jednog (Prostornog plana isključivoga gospodarskog pojasa Republike Hrvatske), umjesto dva plana (Prostornog plana zaštićenog ekološko-ribolovnog pojasa Republike Hrvatske i Prostornog plana epikontinentalnog pojasa Republike Hrvatske), s krajnjim rokom donošenja 31. prosinca 2026. godine. Time je ispunjena zakonska pretpostavka za formalno započinjanje izrade Plana.

Ciljevi i programska polazišta okvirno su određeni Zakonom o prostornom uređenju te Direktivom 2014/89/EU od 23. srpnja 2014. o uspostavi okvira za prostorno planiranje morskog područja (SL L 257, 28.8.2014.).

Prostornim planovima morskog područja nastoji se dati doprinos održivom razvoju energetske sektora na moru, pomorskog prijevoza i sektora ribarstva i akvakulture te očuvanju, zaštiti i poboljšanju stanja okoliša, uključujući otpornost na učinke klimatskih promjena, kao i drugim ciljevima. Pri uspostavi i provedbi prostornog planiranja morskog područja uzima se u obzir gospodarske, socijalne i okolišne aspekte radi pružanja potpore održivom razvoju i rastu pomorskog sektora, primjenjujući pristup utemeljen na ekosustavima, te radi promicanja zajedničkog postojanja relevantnih aktivnosti i načina korištenja.

Izdvojeni ciljevi iz Zakona o prostornom uređenju su: ravnomjeran prostorni razvoj usklađen s gospodarskim, društvenim i okolišnim polazištima; prostorna održivost u odnosu na racionalno korištenje i očuvanje kapaciteta prostora na kopnu, moru i u podmorju u svrhu učinkovite zaštite prostora; povezivanje teritorija Države s europskim sustavima prostornog uređenja; međusobno usklađen i dopunjujući razmještaj različitih ljudskih djelatnosti i aktivnosti u prostoru radi funkcionalnog i skladnog razvoja zajednice uz zaštitu integralnih vrijednosti prostora; razumno korištenje i zaštita prirodnih dobara, očuvanje prirode, zaštita okoliša i prevencija od rizika onečišćenja; zaštita kulturnih dobara i vrijednosti; cjelovitost vrijednih obalnih ekosustava i kakvoća mora za kupanje i rekreaciju; odgovarajući prometni sustav; nacionalna sigurnost i obrana Države te zaštita od prirodnih i drugih nesreća.

Nacrt Prostornog plana IGP-a nije izrađen. Za područje Republike Hrvatske na snazi su važeći dokumenti prostornog uređenja: Strategija prostornog razvoja Republike Hrvatske (Narodne novine broj 106/2017), Program prostornog uređenja Republike Hrvatske (Narodne novine broj 50/2099 i 84/2013.), Izvješće o stanju u prostoru Republike Hrvatske za razdoblje 2013. - 2019. godine. (Narodne novine broj 105/2021), prostorni planovi, te druge strategije, planovi, studije i dokumenti.

Zavod za prostorni razvoj MPUGID, pozivom na odredbe članka 18., članka 19., i članka 81. Zakona o prostornom uređenju u sklopu pripremnih radova za izradu Prostornog plana IGP-a koordinirao je izradu Elaborata stručno analitičkih poslova za izradu Prostornog plana IGP-a kojeg je izradio Zavod za prostorno uređenje Dubrovačko-neretvanske županije (lipanj 2023. godine).

Pri uspostavi i provedbi prostornog planiranja morskog područja izrađuju se prostorni planovi morskog područja kojima se utvrđuje prostorna i vremenska raspodjela relevantnih postojećih i budućih aktivnosti i načina korištenja u njihovim morskim vodama kako bi pridonijele prethodno navedenim ciljevima. Moguće aktivnosti, načini korištenja i interesi na području obuhvata Prostornog plana IGP-a. su: područja akvakulture, ribolovna područja, objekti i infrastruktura za istraživanje, iskorištavanje i vađenje nafte, plina i drugih energetske resursa, ruda i agregata te za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora, pomorski prometni putovi i prometni tokovi, područja vojnih vježbi, lokaliteti za očuvanje prirode i vrsta te zaštićena područja, područja eksploatacije sirovina, znanstvena istraživanja, podmorski kabeli i cjevovodi, turizam, podvodna kulturna baština i dr.

Na području isključivog gospodarskog pojasa Republike Hrvatske u ovom trenutku još nisu određena područja ekološke mreže, osim malog dijela područja očuvanja značajnog za vrste i stanišne tipove (POVS) HR3000477 Grebeni u Jabučkoj kotlini, međutim dijelom su prikupljeni i dalje se prikupljaju svi relevantni podaci i područja će se odrediti na temelju kriterija propisanih Uredbom o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže. Temeljem zaključaka Biogeografskog seminara održanog 2014. godine na kojem je Europska komisija utvrdila nedostatnost obuhvata ekološke mreže na području mora izvan epikontinentalnog pojasa morske obale Republike Hrvatske vezno uz vrste dobri dupin (*Tursiops truncatus*) i glavata želva (*Caretta caretta*) te stanišni tip 1170 grebeni, Republika Hrvatska je u obvezi proglašavanja područja ekološke mreže na području isključivog gospodarskog pojasa Republike Hrvatske.

U skladu s Direktivom Vijeća 92/43/EEZ od 21. svibnja 1992. o očuvanju prirodnih staništa i divlje faune i flore (OJ L 206, 22.7.1992.), države članice na temelju kriterija utvrđenih u Prilogu III. Direktive i relevantnih znanstvenih informacija predlažu popis područja, uz naznaku koji se prirodni stanišni tipovi iz Priloga I. i koje vrste iz Priloga II. prirodno nalaze na tom području. Nakon uvrštavanja područja na popis, države članice trebaju poduzeti odgovarajuće korake kako bi se u tim područjima izbjeglo pogoršanje očuvanosti prirodnih staništa i staništa vrsta, kao i uznemiravanje vrsta za koje su ta područja određena, te treba provoditi postupke ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu za strategije, planove, programe i zahvate, kao i za njihove izmjene, koji pojedinačno ili u kombinaciji sa drugim strategijama, planovima, programima i zahvatima ili njihovim izmjenama mogu imati značajan negativan utjecaj na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže.

Analizom mogućih utjecaja provedbe Prostornog plana IGP-a uzimajući u obzir da sada poznate podatke o Prostornom planu IGP-a, a to su obuhvat, ciljevi i programska polazišta na temelju kojih će se Prostornim Planom IGP-a utvrditi prostorna i vremenska raspodjela postojećih i budućih značajnih djelatnosti kao i namjena i način korištenja morskog područja te uzimajući u obzir ekološke zahtjeve i rasprostranjenost vrsta (dobri dupin, glavata želva) i stanišnih tipova (grebeni), ocijenjeno je da nije moguće isključiti značajne negativne utjecaje Prostornog plana IGP-a.

Slijedom navedenog budući da u okviru postupka prethodne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu nije moguće isključiti značajne negativne utjecaje na ciljeve očuvanja i cjelovitost

područja ekološke mreže, uvažavajući i obveze koje je Republika Hrvatska preuzela pristupanjem Europskoj uniji, riješeno je kao u izreci te je za Prostorni plan IGP-a obvezna provedba postupka glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu. Sukladno članku 26. stavku 3. Zakona o zaštiti prirode glavna ocjena prihvatljivosti za ekološku mrežu će se provesti u okviru postupka strateške procjene utjecaja na okoliš.

Člankom 46. stavkom 1. Zakona o zaštiti prirode propisano je da Ministarstvo provodi prethodnu ocjenu i glavnu ocjenu za strategije, planove i programe koji se pripremaju i/ili donose na državnoj i područnoj (regionalnoj) razini, kao i za one koji se pripremaju i/ili donose na državnoj i područnoj (regionalnoj) razini, a za koje je posebnim propisom kojim se uređuje zaštita okoliša određena obveza strateške procjene ili ocjene o potrebi strateške procjene.

Nadalje člankom 48. stavkom 6. Zakona o zaštiti prirode propisano je da ako Ministarstvo ne isključi mogućnost značajnih negativnih utjecaja strategije, plana ili programa na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže, donosi rješenje da je za strategiju plan ili program obavezna glavna ocjena prihvatljivosti za ekološku mrežu.

Člankom 48. stavkom 7. Zakona o zaštiti prirode propisano je da rješenje iz stavka 5. i 6. tog članka sadrži podatke o strategiji, planu ili programu, podatke o ekološkoj mreži, obrazloženje razloga na temelju kojih je isključena mogućnost značajnih negativnih utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže ili obrazloženje razloga na temelju kojih je utvrđena obveza provedbe glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu.

U skladu sa člankom 51. stavak 2. Zakona o zaštiti prirode ovo Rješenje objavljuje se na mrežnoj stranici Ministarstva.

Uputa o pravnom lijeku

Ovo Rješenje je izvršno u upravnom postupku te se protiv njega ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred upravnim sudom na području kojeg tužitelj ima prebivalište, odnosno sjedište. Upravni spor pokreće se tužbom koja se podnosi u roku od 30 dana od dana dostave ovog Rješenja.

Tužba se predaje nadležnom upravnom sudu neposredno u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja elektronički.

Dostaviti: Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine
Ulica Republike Austrije 14, 10000 Zagreb (R s povratnicom)